ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 21.4.2021
COM(2021) 188 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Ταξινομία της ΕΕ, υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας, προτιμήσεις βιωσιμότητας και καθήκοντα θεματοφυλάκων: Προσανατολισμός της χρηματοδότησης προς την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι η αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρώπης, η οποία θα βελτιώσει την ευημερία και την υγεία των πολιτών, θα καταστήσει την Ευρώπη κλιματικά ουδέτερη έως το 2050 και θα προστατεύσει, θα διατηρήσει και θα ενισχύσει το φυσικό κεφάλαιο και τη βιοποικιλότητα της ΕΕ. Μια Οικονομία στην Υπηρεσία των Ανθρώπων σημαίνει επίσης μια Δίκαιη Μετάβαση που δημιουργεί θέσεις εργασίας και δεν αφήνει κανέναν στο περιθώριο. Για την επίτευξη αυτών των στόχων, το ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό σύστημα χρειάζεται να καταστεί πιο βιώσιμο. Στο πλαίσιο αυτό θα απαιτηθεί τόσο μια ισχυρή χρηματοπιστωτική νομοθεσία όσο και μια σαφής πορεία μετάβασης για τις επιχειρήσεις. Η κλίμακα των επενδύσεων που απαιτούνται για την επέλευση των αναγκαίων αλλαγών θα θέσει τον ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό τομέα στο επίκεντρο, αφενός, μιας βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής ανάκαμψης από την πανδημία COVID-19 και, αφετέρου, της μακροπρόθεσμης βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης της Ευρώπης.

Η ΕΕ έχει λάβει σημαντικά μέτρα για τη δημιουργία ενός οικοσυστήματος βιώσιμης χρηματοδότησης. Ο κανονισμός για την ταξινομία της ΕΕ, ο κανονισμός περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και ο κανονισμός για τους δείκτες αναφοράς αποτελούν το θεμέλιο για την αύξηση της διαφάνειας και παρέχουν εργαλεία στους επενδυτές για να εντοπίζουν βιώσιμες επενδυτικές ευκαιρίες.

Η Επιτροπή υποβάλλει τη σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ, πρόταση οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες (CSRD), με την οποία αναθεωρείται η οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών, και τροποποιήσεις σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, ώστε να αντικατοπτρίζονται καλύτερα οι προτιμήσεις βιωσιμότητας στις ασφαλιστικές και επενδυτικές συμβουλές και οι παράμετροι βιωσιμότητας στην παρακολούθηση των προϊόντων και τα καθήκοντα των θεματοφυλάκων. Οι πράξεις αυτές θα συμβάλουν στην προώθηση μιας πιο πράσινης, πιο δίκαιης και πιο βιώσιμης Ευρώπης και θα στηρίξουν την υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Η ταξινομία της ΕΕ είναι ένα ισχυρό και επιστημονικά τεκμηριωμένο εργαλείο διαφάνειας για τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές. Καθιερώνει σαφή κριτήρια επιδόσεων για τον προσδιορισμό των οικονομικών δραστηριοτήτων που συμβάλλουν σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας.. Τα κριτήρια αυτά δημιουργούν μια κοινή γλώσσα για τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές, επιτρέποντάς τους να επικοινωνούν σχετικά με πράσινες δραστηριότητες με αυξημένη αξιοπιστία, ενώ παράλληλα τους βοηθούν να πλοηγούνται στη μετάβαση που βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη. Η ταξινομία της ΕΕ θα διαδραματίσει επίσης σημαντικό ρόλο στη δημιουργία του προτύπου πράσινων ομολόγων της ΕΕ και του οικολογικού σήματος της ΕΕ για ορισμένα χρηματοπιστωτικά προϊόντα λιανικής.

Μέσω της σχετικής με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξης της ταξινομίας της ΕΕ, καλύπτονται ήδη οι οικονομικές δραστηριότητες περίπου του 40 % των εισηγμένων

εταιρειών[1], σε τομείς που ευθύνονται για σχεδόν το 80 % των άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρώπη, και στο μέλλον θα προστεθούν περισσότερες δραστηριότητες[2]. Μέσω αυτού του πεδίου εφαρμογής, η ταξινομία της ΕΕ μπορεί να αυξήσει σημαντικά τις δυνατότητες που προσφέρει η πράσινη χρηματοδότηση για τη στήριξη της μετάβασης, ιδίως για τους τομείς υψηλής έντασης άνθρακα στους οποίους απαιτείται επειγόντως αλλαγή.

Η πρόταση οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες θα καθορίσει κοινούς ευρωπαϊκούς κανόνες δημοσιοποίησης πληροφοριών, οι οποίοι θα αυξήσουν τη διαφάνεια, απαιτώντας από τις εταιρείες να υποβάλλουν πληροφορίες σχετικά με τη βιωσιμότητα με συνεπή και συγκρίσιμο τρόπο. Οι νέες απαιτήσεις δημοσιοποίησης πληροφοριών θα ισχύουν για όλες τις μεγάλες εταιρείες και όλες τις εισηγμένες εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των εισηγμένων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Η Επιτροπή θα καταρτίσει αναλογικά πρότυπα για τις ΜΜΕ. Τα πρότυπα αυτά θα αποτελέσουν σημείο αναφοράς για τις πληροφορίες τις οποίες θα μπορούσαν εύλογα να ζητήσουν οι εταιρείες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της CSRD από ΜΜΕ που είναι προμηθευτές και πελάτες στις αξιακές αλυσίδες τους.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων (στο εξής: κανονισμός για την ταξινομία της ΕΕ), τέθηκε σε ισχύ στις 12 Ιουλίου 2020[3]. Μέσω του εν λόγω κανονισμού, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ανέθεσαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καθορίσει, σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τον προσδιορισμό του κατά πόσον μια οικονομική δραστηριότητα μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβάλλει σημαντικά σε περιβαλλοντικούς στόχους. Τα κριτήρια αυτά βοηθούν στον καθορισμό κατάλληλων ορισμών για τις εταιρείες, τους επενδυτές και τους συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές όσον αφορά τις οικονομικές δραστηριότητες που μπορούν να θεωρηθούν περιβαλλοντικά βιώσιμες.

Η ανωτέρω εντολή πλαισιώνεται από την απαίτηση να είναι επικαιροποιημένα τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου και να βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία. Τα εν λόγω κριτήρια πρέπει να είναι σαφή, εφικτά και εύκολα στην εφαρμογή, ώστε να αποφεύγεται ο περιττός διοικητικός φόρτος. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αναγνώρισαν επίσης τη σημασία της δημόσιας διαβούλευσης, και έδωσαν ρητή εντολή στην Επιτροπή να συμπεριλάβει στη διαδικασία τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και να αξιοποιήσει τις συμβουλές εμπειρογνωμόνων που διαθέτουν αποδεδειγμένη γνώση και πείρα στους συναφείς τομείς.

[1] Ποσοστό εταιρειών με έδρα στην ΕΕ με περισσότερους από 500 εργαζομένους οι οποίες δραστηριοποιούνται σε οικονομικούς τομείς που καλύπτονται από τη σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ (Πηγή: Bloomberg).
[2] Πηγή: Eurostat.
[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088, ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13.

Όπως ζήτησαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ[4] παρέχει την πρώτη δέσμη τεχνικών κριτηρίων ελέγχου της ταξινομίας της ΕΕ και μια κοινή γλώσσα γύρω από τις βιώσιμες δραστηριότητες. Ο κανονισμός για την ταξινομία της ΕΕ απαιτεί από τους επενδυτές και τις εταιρείες να χρησιμοποιούν αυτά τα κριτήρια για τις σχετικές γνωστοποιήσεις, που θα χρησιμεύουν επίσης ως αξιόπιστος οδηγός για τις επενδυτικές αποφάσεις.

Ο εν λόγω κανονισμός συμπληρώνεται από την πρόταση οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες[5], με την οποία θα εξασφαλιστεί ότι οι εταιρείες παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη βιωσιμότητα των επιχειρηματικών πρακτικών τους με διαφανή και συγκρίσιμο τρόπο. Μέσω πληροφοριών σχετικά με την ευθυγράμμιση με την ταξινομία, τις επενδύσεις στη μετάβαση και τους κινδύνους βιωσιμότητας, οι χρηματοπιστωτικές εταιρείες μπορούν να αξιολογούν τις φιλοδοξίες και τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των χρηματοδοτούμενων δραστηριοτήτων.

II. Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

Η σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ, η οποία υπόκειται σε έλεγχο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, παρέχει την πρώτη δέσμη τεχνικών κριτηρίων για τον καθορισμό των δραστηριοτήτων που συμβάλλουν σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν, που αποτελούν τους πρώτους δύο από τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους στην ταξινομία της ΕΕ[6].

Τα κριτήρια αυτά αναπτύχθηκαν βάσει συστάσεων της ομάδας τεχνικών εμπειρογνωμόνων (TEG) και κατόπιν παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν από το κοινό και συμβουλών από την πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση[7].

Ο όγκος των παρατηρήσεων που ελήφθησαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των πολιτών, των δημόσιων αρχών, των επιχειρήσεων, των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων και της πανεπιστημιακής κοινότητας)

[4] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής ή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για τον προσδιορισμό του κατά πόσον αυτή η οικονομική δραστηριότητα δεν επιβαρύνει σημαντικά οποιονδήποτε από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους, βλ. https://ec.europa.eu/info/law/sustainable-finance-taxonomy-regulation-eu-2020-852/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en.

[5] Πρόταση οδηγίας για την τροποποίηση της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, της οδηγίας 2004/109/ΕΚ, της οδηγίας 2006/43/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από ορισμένες επιχειρήσεις, COM(2021) 189.

[6] Στο άρθρο 9 του κανονισμού για την ταξινομία της ΕΕ καθορίζονται οι ακόλουθοι έξι περιβαλλοντικοί στόχοι: α) ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής, β) η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, γ) η βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων, δ) η μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, ε) η πρόληψη και ο έλεγχος της ρύπανσης και στ) η προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

[7] Η πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση συγκροτήθηκε βάσει του άρθρου 20 του κανονισμού για την ταξινομία της ΕΕ. Απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, που παρέχουν συμβουλές στην Επιτροπή σχετικά με την περαιτέρω εξέλιξη της ταξινομίας της ΕΕ.

αντικατοπτρίζει τη σημασία του ζητήματος. Η συντριπτική πλειονότητα όσων απάντησαν επανέλαβαν τη σημασία της ταξινομίας της ΕΕ ως βασικού εργαλείου για τη στήριξη της διαδικασίας μετάβασης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Η περίληψη της δημόσιας διαβούλευσης είναι διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής για τη βιώσιμη χρηματοδότηση[8].

Οι παρατηρήσεις αποκάλυψαν επίσης αρκετές ανησυχίες, μεταξύ των οποίων σχετικά με τα εξής:

- Τις επιπτώσεις του χαρακτηρισμού μιας δραστηριότητας ως «περιβαλλοντικά βιώσιμης» ή όχι: Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν την ανησυχία ότι μια δραστηριότητα που δεν χαρακτηρίζεται ως πράσινη, βάσει της σχετικής με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξης της ταξινομίας της ΕΕ, κινδυνεύει να θεωρηθεί μη βιώσιμη, με πιθανές συνέπειες όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση για τις δραστηριότητες αυτές. *(Τμήμα 1)*
- Το επίπεδο φιλοδοξίας και χρηστικότητας των κριτηρίων: Παρότι πολλά ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για το επίπεδο φιλοδοξίας των κριτηρίων ή ζήτησαν ακόμη μεγαλύτερη φιλοδοξία, άλλα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν την ανησυχία ότι η φιλοδοξία των κριτηρίων ήταν υπερβολικά υψηλή, και πρότειναν βελτιώσεις στη χρηστικότητα των κριτηρίων. *(Τμήμα 2)*
- Το πεδίο εφαρμογής της ταξινομίας της ΕΕ: Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν ανησυχία σχετικά με το υπερβολικά περιορισμένο πεδίο εφαρμογής των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από τα κριτήρια, καθώς και τον δυαδικό χαρακτήρα της ταξινομίας της ΕΕ, που σημαίνει ότι δεν θα παρέχει καθοδήγηση στις αγορές σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των δραστηριοτήτων οι οποίες δεν πληρούν τα κριτήρια που παρατίθενται στη σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ, ή δεν καλύπτονται από αυτά. *(Τμήμα 3)*

Στα παρακάτω τρία τμήματα αποσαφηνίζονται τα ανωτέρω ζητήματα και επεξηγούνται τα μέτρα που έχει λάβει, ή θα λάβει στο μέλλον, η Επιτροπή για την αντιμετώπισή τους.

1. Οι επιπτώσεις του χαρακτηρισμού μιας δραστηριότητας ως «περιβαλλοντικά βιώσιμης» ή όχι

Πολλά ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν ανησυχία για το γεγονός ότι η ταξινομία ορίζει ποιες δραστηριότητες χαρακτηρίζονται ως «περιβαλλοντικά βιώσιμες», πράγμα που θα μπορούσε να σημαίνει ότι εάν μια δραστηριότητα δεν καλύπτεται από τη σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ, θα χαρακτηριζόταν αυτομάτως ως περιβαλλοντικά «μη βιώσιμη». Αυτό δεν ισχύει. Το γεγονός και μόνον ότι μια εταιρεία δεν έχει δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία δεν σημαίνει ότι μπορούν να συναχθούν συμπεράσματα σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της εταιρείας ή την ικανότητά της να έχει πρόσβαση σε χρηματοδότηση.

[8] Δικτυακός τόπος της Επιτροπής για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, σύνδεσμος.

Η ταξινομία της ΕΕ δεν ορίζει, επί του παρόντος, τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντιμετωπίζονται άλλες δραστηριότητες εκτός των πράσινων δραστηριοτήτων. Δεν ορίζει ούτε ταξινομεί καμία δραστηριότητα ως δραστηριότητα «που βελτιώνει τα σημερινά επίπεδα περιβαλλοντικών επιδόσεων», αλλά δεν φθάνει στο επίπεδο της σημαντικής συμβολής. Οι δραστηριότητες αυτές —αν και αυτοτελώς σημαντικές για τη στήριξη του αναγκαίου ευρέος μετασχηματισμού της οικονομίας της ΕΕ— δεν επαρκούν από μόνες τους για την επίτευξη των πράσινων στόχων μας. Ομοίως, η ταξινομία της ΕΕ δεν ορίζει ούτε κατατάσσει οποιαδήποτε δραστηριότητα ως «περιβαλλοντικά μη βιώσιμη». Επίσης, δεν καλύπτονται ακόμη από τη σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ —και, ως εκ τούτου, δεν αποτελούν μέρος της ταξινομίας της ΕΕ— όλες οι πράσινες δραστηριότητες που μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Η ταξινομία της ΕΕ αποτελεί ζωντανό έγγραφο το οποίο θα συμπληρώνεται με την πάροδο του χρόνου και θα επικαιροποιείται ανάλογα με τις ανάγκες.

Η ταξινομία της ΕΕ είναι ένα εργαλείο διαφάνειας. Θα επιβάλει υποχρεώσεις δημοσιοποίησης σε ορισμένες εταιρείες και συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές, με την απαίτηση να δημοσιοποιούν το μερίδιό τους σε δραστηριότητες που ευθυγραμμίζονται με την ταξινομία. Η δημοσιοποίηση του ποσοστού των ευθυγραμμισμένων με την ταξινομία πράσινων δραστηριοτήτων θα επιτρέπει τη σύγκριση εταιρειών και χαρτοφυλακίων επενδύσεων με βάση αυτό το ποσοστό. Οι εταιρείες μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να χρησιμοποιούν αξιόπιστα την ταξινομία της ΕΕ προκειμένου να σχεδιάσουν την κλιματική και περιβαλλοντική τους μετάβαση και να αντλήσουν χρηματοδότηση για τη μετάβαση αυτή. Οι συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να χρησιμοποιούν την ταξινομία της ΕΕ για τον σχεδιασμό αξιόπιστων πράσινων χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Αναμένεται ότι η ταξινομία της ΕΕ θα αποτελέσει παράγοντα διευκόλυνσης της αλλαγής και θα ενθαρρύνει τη μετάβαση προς τη βιωσιμότητα. Ωστόσο, παρότι η ταξινομία της ΕΕ μπορεί να καθοδηγεί τους συμμετέχοντες στις αγορές κατά τη λήψη των επενδυτικών τους αποφάσεων, φυσικά δεν απαγορεύει την πραγματοποίηση επενδύσεων σε οποιαδήποτε δραστηριότητα. Οι εταιρείες δεν υποχρεούνται να ευθυγραμμίζονται με την ταξινομία, και οι επενδυτές είναι επίσης ελεύθεροι να επιλέγουν πού θα επενδύσουν.

Το πλαίσιο ταξινομίας θα αυξήσει την πρόσβαση σε βιώσιμη χρηματοδότηση πέραν των τωρινών υφιστάμενων εργαλείων πράσινης χρηματοδότησης που βασίζονται στην αγορά. Περιλαμβάνει περισσότερες οικονομικές δραστηριότητες και περισσότερους περιβαλλοντικούς στόχους από όσες και όσους έχουν χρησιμοποιηθεί μέχρι στιγμής σε πλαίσια πράσινης χρηματοδότησης που βασίζονται στην αγορά. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει ορισμένους τομείς υψηλής έντασης άνθρακα, επιτρέποντας την αναγνώριση από την αγορά για δραστηριότητες μετάβασης εντός των εν λόγω τομέων.

Οι εταιρείες θα μπορούν να καταλογίζουν όχι μόνο τον κύκλο εργασιών, αλλά και ορισμένες λειτουργικές και κεφαλαιουχικές δαπάνες ως ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία της ΕΕ, γεγονός που θα διευρύνει περαιτέρω τις ευκαιρίες που θα προσφέρει η ταξινομία της ΕΕ. Οι εκτιμήσεις και οι αρχικές δοκιμές των σχετικών με το κλίμα κριτηρίων ταξινομίας κατέδειξαν χαμηλή επί του παρόντος συνολική ευθυγράμμιση με την ταξινομία στις

δραστηριότητες και τα επενδυτικά χαρτοφυλάκια των εταιρειών (μεταξύ 1 % και 5 %, με πολλές εταιρείες και χαρτοφυλάκια επενδύσεων να βρίσκονται στο μηδέν). Μολονότι το ποσοστό αυτό αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά με την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, αναδεικνύει την έκταση της μετάβασης που απαιτείται ακόμη για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Η ταξινομία της ΕΕ έχει σχεδιαστεί με συγκεκριμένο σκοπό την παροχή ενός συστήματος ταξινόμησης και τη βελτίωση της διαφάνειας. Ο κανονισμός για την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα[9] χρησιμοποιεί την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» του κανονισμού για την ταξινομία της ΕΕ, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 17, χωρίς ωστόσο να απαιτεί τη χρήση των κριτηρίων που ορίζονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της ταξινομίας. Η Επιτροπή δημοσίευσε ειδική τεχνική καθοδήγηση[10], η οποία παρέχει περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» για τους σκοπούς του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF). Αυτό σημαίνει ότι τα κριτήρια που ορίζονται στη σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ δεν έχουν άμεση δεσμευτική επίπτωση στην εφαρμογή του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Ο κανονισμός για την πολιτική συνοχής απαιτεί επίσης να χρησιμοποιεί ο στόχος των κονδυλίων του την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής επιβάρυνσης» που προβλέπεται στον κανονισμό για την ταξινομία της ΕΕ, κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, χωρίς όμως να απαιτείται η χρήση των κριτηρίων των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων για την ταξινομία. Στο μέλλον, ο αρχικός σκοπός της ταξινομίας της ΕΕ θα πρέπει να επιβεβαιωθεί εκ νέου και οι επιπτώσεις θα πρέπει να αξιολογηθούν προσεκτικά όσον αφορά την καταλληλότητα, την αναλογικότητα και το κόστος συμμόρφωσης, πριν από τη συμπερίληψή της σε άλλες πολιτικές.

2. Το επίπεδο φιλοδοξίας και χρηστικότητας των κριτηρίων στη σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ

Κατά τον σχεδιασμό των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων για τον καθορισμό κριτηρίων για τις βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύεται να τηρήσει την εντολή που δόθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τον προσδιορισμό του επιπέδου φιλοδοξίας που απαιτείται για πράσινα έργα προκειμένου να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι της ΕΕ.

Η ταξινομία της ΕΕ αναγνωρίζει ως βιώσιμες τις δραστηριότητες που συμβάλλουν σημαντικά, και όχι οριακά, στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της ΕΕ. Η ταξινομία της ΕΕ καθορίζει τα κριτήρια για τη σημαντική συμβολή και τη μη πρόκληση σημαντικής επιβάρυνσης με βάση το επίπεδο φιλοδοξίας των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένου του στόχου της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα.

[9] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17.

[10] Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, 2021/C 58/01, ΕΕ C 58 της 18.2.2021, σ. 1.

Βάσει προσεκτικής εξέτασης των παρατηρήσεων που ελήφθησαν, πραγματοποιήθηκαν τροποποιήσεις, σε σύγκριση με το σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση πράξης που δημοσιεύθηκε για υποβολή παρατηρήσεων από το κοινό, χωρίς όμως να υπονομεύεται το επίπεδο φιλοδοξίας των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Ορισμένες από τις αλλαγές αυτές είναι οι εξής:

- Πολυάριθμες διευκρινίσεις για την ενίσχυση της τεχνικής ακρίβειας και της χρηστικότητας των κριτηρίων·
- Περαιτέρω βελτιώσεις της χρηστικότητας όσον αφορά την απλούστευση των κριτηρίων, με αποτέλεσμα τη μείωση της πολυπλοκότητας και της συνολικής επιβάρυνσης, και, κατά περίπτωση, προσαρμογές ώστε να καταστούν πιο συγκεκριμένα και ευέλικτα σε διάφορα πλαίσια·
- Διευκρινίσεις ώστε να αντικατοπτρίζεται καλύτερα η επικουρικότητα και η συντρέχουσα αρμοδιότητα μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών, κατά περίπτωση (συμπεριλαμβανομένων διαφόρων διευκρινίσεων για την καλύτερη συνεκτίμηση των εθνικών κανονιστικών διατάξεων)·
- Βελτίωση της συνέπειας με τα υφιστάμενα πλαίσια, την τομεακή νομοθεσία, και συνεκτίμηση των επικείμενων επανεξετάσεων, κατά περίπτωση·
- Προσδιορισμός του πεδίου εφαρμογής ορισμένων δραστηριοτήτων μετάβασης και ευνοϊκών δραστηριοτήτων, και προσαρμογές, ώστε να καταστεί η ταξινομία πιο εύχρηστη από τους οικονομικούς φορείς·
- Καλύτερος προσδιορισμός ενός μικρού αριθμού δραστηριοτήτων που καλύφθηκαν στο πλαίσιο άλλης δραστηριότητας, όπου υπήρχε σαφής ζήτηση από τα ενδιαφερόμενα μέρη και εφόσον οι δραστηριότητες αυτές είναι σύμφωνες με τους στόχους και τις απαιτήσεις του κανονισμού για την ταξινομία της ΕΕ·
- Επικαιροποιημένες αιτιολογικές σκέψεις που υπογραμμίζουν την ανάγκη για μελλοντικές επανεξετάσεις και την εισαγωγή πρόσθετων δραστηριοτήτων σε μεταγενέστερο στάδιο.

3. Το πεδίο εφαρμογής της ταξινομίας της ΕΕ

Κατόπιν των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν από το κοινό και λαμβανομένων υπόψη των συστάσεων της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο περαιτέρω εξέλιξης της ταξινομίας της ΕΕ σύμφωνα με τον κανονισμό για την ταξινομία της ΕΕ, ώστε να αντιμετωπιστούν οι εναπομένουσες ανησυχίες των ενδιαφερόμενων μερών, όπως εξηγείται στο επόμενο τμήμα.

Ειδικότερα, το τρέχον πεδίο εφαρμογής των κριτηρίων που περιγράφονται στη σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ θα επεκταθεί στο μέλλον. Τα κριτήρια είναι δυναμικά και θα υπόκεινται σε τακτική επανεξέταση. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι, με την πάροδο του χρόνου, μπορεί να προστεθούν στο πεδίο εφαρμογής, μέσω τροποποιήσεων της εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, νέοι τομείς και δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων μετάβασης και των ευνοϊκών δραστηριοτήτων. Τα ενδιαφερόμενα μέρη θα έχουν τη δυνατότητα να προτείνουν δραστηριότητες προς συμπερίληψη στα κριτήρια μέσω διαδικτυακής πύλης, η οποία θα

δημιουργηθεί στα μέσα του 2021 στον δικτυακό τόπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή, με τη συμβολή της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, θα αξιολογήσει τις προτάσεις.

Επιπλέον, η ταξινομία θα έχει αντίκτυπο στη βιώσιμη χρηματοδότηση σε παγκόσμιο επίπεδο. Κατά την επιδίωξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η ΕΕ θα συνεργαστεί στενά με τις χώρες εταίρους της, μεταξύ άλλων σε σχετικά διεθνή φόρουμ, όπως η Διεθνής Πλατφόρμα για τη Βιώσιμη Χρηματοδότηση (IPSF), η G7/G20 και το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (FSB). Εν προκειμένω θα διερευνηθούν τρόποι για την επιχειρησιακή εφαρμογή της ταξινομίας της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο, με κατάλληλο και αναλογικό τρόπο. Στο πλαίσιο αυτό, θα διεξαχθούν περαιτέρω εργασίες σχετικά με τη χρηστικότητα και τη διεθνή λειτουργικότητα της ταξινομίας της ΕΕ.

III. ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο και τις προηγούμενες δεσμεύσεις μας, η Επιτροπή θα εκδώσει συμπληρωματική κατ' εξουσιοδότηση πράξη του κανονισμού για την ταξινομία της ΕΕ, η οποία θα καλύπτει δραστηριότητες που δεν καλύπτονται ακόμη από τη σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ, όπως η γεωργία, ορισμένοι ενεργειακοί τομείς και ορισμένες μεταποιητικές δραστηριότητες.

Η εν λόγω συμπληρωματική κατ' εξουσιοδότηση πράξη θα καλύπτει την πυρηνική ενέργεια, αναλόγως και σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ειδικής διαδικασίας επανεξέτασης που βρίσκεται σε εξέλιξη σύμφωνα με τον κανονισμό για την ταξινομία της ΕΕ. Η διαδικασία αυτή βασίζεται στην ανεξάρτητη και επιστημονική τεχνική έκθεση[11] που δημοσιεύθηκε, τον Μάρτιο του 2021, από το Κοινό Κέντρο Ερευνών, την υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την επιστήμη και τη γνώση[12]. Η επανεξέταση της έκθεσης αυτής βρίσκεται σε εξέλιξη μέσω δύο ομάδων εμπειρογνωμόνων, της ομάδας εμπειρογνωμόνων του άρθρου 31 της Ευρατόμ και της επιστημονικής επιτροπής για τους υγειονομικούς, περιβαλλοντικούς και αναδυόμενους κινδύνους (SCHEER), ώστε να ολοκληρωθεί η επιστημονική αξιολόγηση και να οριστικοποιηθεί η έκθεση τον Ιούνιο του 2021.

Η εν λόγω συμπληρωματική κατ' εξουσιοδότηση πράξη θα καλύπτει επίσης το φυσικό αέριο και τις συναφείς τεχνολογίες ως δραστηριότητα μετάβασης, στον βαθμό που εμπίπτουν εντός

[11] Κοινό Κέντρο Ερευνών, Technical assessment of nuclear energy with respect to the 'do no significant harm' criteria of the EU Taxonomy Regulation, Μάρτιος 2021. Διαθέσιμη στη διεύθυνση.

[12] Η έκθεση του Κοινού Κέντρου Ερευνών χωρίζεται σε δύο μέρη: το πρώτο μέρος επικεντρώνεται στη μελέτη των συναφών περιβαλλοντικών δεικτών σχετικά με τα κριτήρια «μη πρόκλησης σημαντικής επιβάρυνσης» σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής της πυρηνικής ενέργειας και το δεύτερο επικεντρώνεται στο συγκεκριμένο ζήτημα των αποβλήτων, που είχε επισημανθεί από την TEG. Σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της έκθεσης: «Από τις αναλύσεις δεν προέκυψαν επιστημονικά στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η πυρηνική ενέργεια βλάπτει περισσότερο την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον απ' ό,τι άλλες τεχνολογίες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που περιλαμβάνονται ήδη στην ταξινομία ως δραστηριότητες που στηρίζουν τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.».

των ορίων του άρθρου 10 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ταξινομία της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό θα εξεταστούν τα πλεονεκτήματα μιας ρήτρας λήξης ισχύος για τις δραστηριότητες μετάβασης.

Η Επιτροπή θα εκδώσει αυτή τη συμπληρωματική κατ' εξουσιοδότηση πράξη το συντομότερο δυνατόν, μετά το πέρας της ειδικής διαδικασίας επανεξέτασης που αναμένεται το καλοκαίρι του 2021.

Μια χωριστή κατ' εξουσιοδότηση πράξη θα καλύπτει δραστηριότητες που συμβάλλουν σημαντικά στους άλλους τέσσερις περιβαλλοντικούς στόχους, όπως καθορίζονται στον κανονισμό για την ταξινομία της ΕΕ (βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων, μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης, προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων). Η πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση καταρτίζει συστάσεις για την εν λόγω πράξη.

Επιπλέον, βάσει του άρθρου 26 του κανονισμού για την ταξινομία της ΕΕ απαιτείται από την Επιτροπή να αξιολογήσει, έως το τέλος του 2021, κατά πόσον και με ποιον τρόπο θα μπορούσε να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ταξινομία, ώστε να καλύψει και άλλα επίπεδα περιβαλλοντικών επιδόσεων πέραν της σημαντικής συμβολής, καθώς και άλλους στόχους, όπως κοινωνικούς στόχους.

IV. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Παρότι ο κανονισμός για την ταξινομία της ΕΕ αποτελεί βασικό καταλυτικό παράγοντα για την κινητοποίηση επενδύσεων σε μακροπρόθεσμες βιώσιμες λύσεις, η δημόσια διαβούλευση και οι αντιδράσεις των βουλευτών του ΕΚ, των κρατών μελών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, κατά τους τελευταίους μήνες, ανέδειξαν τα όρια της ταξινομίας της ΕΕ. Ειδικότερα, μια διαδεδομένη ανησυχία είναι ότι ορισμένες δραστηριότητες, οι οποίες συμβάλλουν στην πράσινη μετάβαση της πραγματικής οικονομίας, δεν είναι επιλέξιμες για να συμπεριληφθούν στην ταξινομία.

Επομένως, η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο να προτείνει νομοθεσία για τη στήριξη της χρηματοδότησης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, κυρίως στον τομέα της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου, που συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τρόπο που να στηρίζει τη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα καθ' όλη την τρέχουσα δεκαετία. Η πρόταση αυτή θα έχει ως στόχο τον καθορισμό χρονοδιαγραμμάτων και ενδιάμεσων σταδίων για τις εν λόγω οικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των υφιστάμενων επενδύσεων, που συμβάλλουν στη διαδικασία μετάβασης κατά τρόπο συνεπή με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Μια τέτοια προσέγγιση θα επιτρέψει να δοθεί συνέχεια στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 11ης και 12ης Δεκεμβρίου 2020, στα οποία αναγνωρίζεται ο ρόλος των τεχνολογιών μετάβασης, όπως το φυσικό αέριο.

Οι επενδύσεις σε έργα φυσικού αερίου είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική στήριξη από μέσα της ΕΕ, όταν οι επενδύσεις αυτές στηρίζουν τους στόχους πολιτικής της ΕΕ κατά τρόπο συνεπή με την Πράσινη Συμφωνία. Στα παραδείγματα συγκαταλέγονται ο Μηχανισμός

Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας[13], το InvestEU, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Εκσυγχρονισμού του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών, που επιτρέπουν την επιλεξιμότητα έργων φυσικού αερίου, υπό την επιφύλαξη της διενέργειας αξιολογήσεων κατά περίπτωση.

Η μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη και βιώσιμη οικονομία δεν είναι ένα μεμονωμένο συμβάν, αλλά μια διαδικασία. Για τις εταιρείες, η μετάβαση αυτή σημαίνει μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ανθεκτικότητα και μείωση της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος με την πάροδο του χρόνου. Για τους επενδυτές, μετάβαση σημαίνει βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων ενός χαρτοφυλακίου με την πάροδο του χρόνου. Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να σχεδιάσουν τη μετάβαση αυτή και εν προκειμένω να παράσχουν κίνητρα.

Όλες οι εταιρείες μπορούν να επενδύουν σε πράσινες δραστηριότητες. Στο πλαίσιο της εταιρικής στρατηγικής τους, οι εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιούν την ταξινομία της ΕΕ για την κατάρτιση σχεδίων για τη μετάβαση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων ώστε να πληρούν τα κατώτατα όρια της ταξινομίας. Άλλοι επιστημονικά τεκμηριωμένοι δείκτες μέτρησης μπορούν να βοηθήσουν τις εταιρείες να θέσουν στόχους επιδόσεων βιωσιμότητας για την εταιρεία στο σύνολό της.

Κατόπιν ανάθεσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση παρείχε συμβουλές σχετικά με τον τρόπο αναγνώρισης του ρόλου της ταξινομίας της ΕΕ στη συμβολή στην πράσινη μετάβαση. Στην έκθεσή της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο του 2021[14], η πλατφόρμα συνέστησε, μεταξύ άλλων θεμάτων, την περαιτέρω διερεύνηση επιλογών για την αναγνώριση —εκτός του ισχύοντος πλαισίου της ταξινομίας της ΕΕ— των προσπαθειών που καταβάλλονται για τη βελτίωση των επιδόσεων των δραστηριοτήτων προς την κατεύθυνση των κριτηρίων σημαντικής συμβολής .

V. ΣΥΝΕΠΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

1. Νέα οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες

Η Επιτροπή προτείνει μια νέα οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες (CSRD), με την οποία θα αναθεωρηθούν οι ισχύοντες κανόνες υποβολής εκθέσεων που θεσπίστηκαν με την οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών (NFRD). Η προτεινόμενη οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες θα αποτελέσει το θεμέλιο μιας συνεκτικής ροής πληροφοριών σχετικά με τη βιωσιμότητα μέσω της χρηματοοικονομικής αξιακής αλυσίδας και για άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Ως εκ τούτου, οι πληροφορίες που δημοσιοποιούνται από τις εταιρείες θα είναι

[13] Με την επιφύλαξη των ειδικών όρων του παραρτήματος ΙΙΙ της ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

[14] Πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, Transition finance report, Μάρτιος 2021. Διαθέσιμη στη διεύθυνση.

διαθέσιμες σε αναλυτές τραπεζών, ασφαλιστικών εταιρειών, εταιρειών διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων ή οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, σε τελικούς επενδυτές και σε μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη που επιθυμούν να αυξηθεί η λογοδοσία των εταιρειών όσον αφορά τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους. Υπό το πρίσμα των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, οι εταιρείες που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τον αντίκτυπο του επιχειρηματικού τους μοντέλου και της στρατηγικής τους στη μετάβαση σε μια βιώσιμη και κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Η προτεινόμενη οδηγία θα διασφαλίσει ότι η υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες ανταποκρίνεται στις ανάγκες των συμμετεχόντων στις χρηματοπιστωτικές αγορές που υπόκεινται στις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του κανονισμού περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών[15]. Λαμβάνει επίσης υπόψη την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει πρόταση σχετικά με πρωτοβουλία για τη βιώσιμη εταιρική διακυβέρνηση εντός του τρέχοντος έτους.

Οι περισσότερες εταιρείες αντιμετωπίζουν αυξανόμενο κόστος, λόγω της ασυντόνιστης ζήτησης πληροφοριών από επενδυτές και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για εταιρικές πληροφορίες σχετικά με τη βιωσιμότητα. Αν και η προτεινόμενη οδηγία για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη βιωσιμότητα από τις εταιρείες συνεπάγεται πρόσθετο κόστος υποβολής εκθέσεων για τις εταιρείες, αποσκοπεί στη μείωση του κόστους αυτού μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα, με την επίτευξη συναίνεσης σχετικά με τις ουσιώδεις πληροφορίες που θα πρέπει να δημοσιοποιούν οι εταιρείες.

Η προτεινόμενη οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες θα εφαρμόζεται σε περίπου 49 000 εταιρείες, έναντι περίπου 11 000 που υπόκεινται στους υφιστάμενους κανόνες υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας (οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών). Όλες οι μεγάλες εταιρείες και όλες οι εταιρείες που είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενες αγορές της ΕΕ, εκτός από τις εισηγμένες πολύ μικρές επιχειρήσεις, θα υπόκεινται σε αυτές τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης πληροφοριών. Θα πρέπει να δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με το πλήρες φάσμα των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση ζητημάτων που σχετίζονται με τις δραστηριότητές τους. Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες που προβλέπονται στην οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών, θα πρέπει να δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που προκύπτουν για την εταιρεία από ζητήματα βιωσιμότητας, καθώς και σχετικά με τις επιπτώσεις των ίδιων των εταιρειών στους ανθρώπους και στο περιβάλλον. Θα περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού των εταιρειών ως προς ζητήματα όπως η καταναγκαστική και η παιδική εργασία, σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένες αρχές και πλαίσια, όπως η Διακήρυξη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας σχετικά με τις θεμελιώδεις αρχές και δικαιώματα στην εργασία. Οι πληροφορίες τις οποίες υποβάλλουν θα ελέγχονται, και θα

[15] Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2088 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ΕΕ L 317 της 9.12.2019, σ. 1.

επισημαίνονται ψηφιακά, ώστε να μπορούν να τροφοδοτούν το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Σημείο Πρόσβασης που προβλέπεται στο σχέδιο δράσης για την Ένωση Κεφαλαιαγορών[16].

Με την προτεινόμενη οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες θα επιβληθεί στις εταιρείες η υποχρέωση να υποβάλλουν εκθέσεις σύμφωνα με τα υποχρεωτικά ενωσιακά πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας. Η Επιτροπή θα εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τον καθορισμό των εν λόγω προτύπων, λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνικές συμβουλές της Ευρωπαϊκής Συμβουλευτικής Ομάδας για Θέματα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (EFRAG), σε συνεργασία με βασικά ενδιαφερόμενα μέρη, και κατόπιν διαβούλευσης με τα κράτη μέλη και τα αρμόδια όργανα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση. Η πρώτη δέσμη προτύπων θα εγκριθεί έως τον Οκτώβριο του 2022.

Τα πρότυπα θα είναι προσαρμοσμένα στις πολιτικές της ΕΕ, ενώ παράλληλα θα βασίζονται σε διεθνείς πρωτοβουλίες τυποποίησης και θα συμβάλλουν σε αυτές. Ως εκ τούτου, παράλληλα με την ανάπτυξη προτύπων της ΕΕ για την ανταπόκριση στη φιλοδοξία της Πράσινης Συμφωνίας και στις αυξανόμενες ανάγκες πληροφόρησης των επενδυτών, η Ένωση θα επιδιώξει τη σύγκλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, βασιζόμενη σε πρωτοβουλίες όπως η ειδική ομάδα για τη δημοσιοποίηση χρηματοοικονομικών πληροφοριών σχετικών με το κλίμα (TCFD).

Η Επιτροπή προτείνει την κατάρτιση προτύπων για τις μεγάλες εταιρείες και χωριστών, αναλογικών προτύπων για τις ΜΜΕ. Ενώ οι ΜΜΕ που είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενες αγορές θα υποχρεούνται να χρησιμοποιούν αυτά τα αναλογικά πρότυπα, οι μη εισηγμένες ΜΜΕ —οι οποίες αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα των ΜΜΕ— μπορούν να επιλέξουν να τα χρησιμοποιούν σε προαιρετική βάση. Η Επιτροπή είναι έτοιμη να παράσχει εξατομικευμένη τεχνική υποστήριξη στα κράτη μέλη, ώστε να καταστεί δυνατή η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη βιωσιμότητα από τις εταιρείες, ιδίως από τις ΜΜΕ.

2. Συνοχή των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες

Η προτεινόμενη οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες αποσκοπεί στη διασφάλιση της συνέπειας μεταξύ των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων στο πλαίσιο του κανονισμού για την ταξινομία της ΕΕ και υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες. Βάσει του άρθρου 8 του κανονισμού για την ταξινομία απαιτείται από τις εταιρείες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας οδηγίας για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών, καθώς και από πρόσθετες εταιρείες που συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες, να αναφέρουν ορισμένους δείκτες σχετικά με τον βαθμό στον οποίο οι δραστηριότητές τους είναι βιώσιμες, όπως ορίζονται στην ταξινομία της ΕΕ. Ειδικότερα, οι εταιρείες αυτές γνωστοποιούν το ποσοστό του κύκλου εργασιών τους,

[16] Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο Ένωση Κεφαλαιαγορών για τα άτομα και τις επιχειρήσεις - νέο σχέδιο δράσης, COM(2020) 590 final.

των κεφαλαιουχικών δαπανών και των λειτουργικών δαπανών τους που προέρχονται ή συνδέονται με οικονομικές δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται περιβαλλοντικά βιώσιμες.

Οι δείκτες αυτοί θα καθοριστούν σε χωριστή κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η οποία θα εφαρμοστεί από το 2022. Δημοσιεύοντας κάθε έτος τους βασικούς δείκτες επιδόσεών τους για δραστηριότητες που θεωρούνται περιβαλλοντικά βιώσιμες σύμφωνα με την ταξινομία της ΕΕ, οι εταιρείες θα παρουσιάζουν αντικειμενικά στους επενδυτές και στο ευρύ κοινό την πορεία τους προς την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Οι εταιρείες θα πρέπει να αναφέρουν αυτούς τους δείκτες μαζί με άλλες πληροφορίες σχετικά με τη βιωσιμότητα που απαιτούνται βάσει της οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες. Τα υποχρεωτικά πρότυπα υποβολής εκθέσεων που θα καταρτιστούν στο πλαίσιο της οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες θα λαμβάνουν πλήρως υπόψη τους εν λόγω δείκτες, και θα βασίζονται στα κριτήρια ελέγχου και στα κατώτατα όρια «μη πρόκλησης σημαντικής επιβάρυνσης» που προβλέπονται στην ταξινομία της ΕΕ. Συγκεκριμένα, τα πρότυπα που θα καταρτιστούν για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη βιωσιμότητα θα περιλαμβάνουν επίσης δείκτες που ευθυγραμμίζονται με τους δείκτες τους οποίους θα πρέπει να υποβάλλουν οι συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές, σύμφωνα με τον κανονισμό περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Ταυτοχρόνως, η υποβολή εκθέσεων βάσει της προτεινόμενης οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη βιωσιμότητα από τις εταιρείες θα παράσχει επίσης στις εταιρείες τα μέσα να καταδείξουν την πρόοδο που σημειώνουν προς την κατεύθυνση της βιωσιμότητας, πέραν του βαθμού ευθυγράμμισής τους με την ταξινομία. Ειδικότερα, οι εταιρείες θα πρέπει να παρουσιάζουν μια ολοκληρωμένη εικόνα των επιπτώσεών τους στη βιωσιμότητα και των εξαρτήσεών τους από αυτήν.

Η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων αντικατοπτρίζουν όχι μόνο την τρέχουσα ευθυγράμμιση των δραστηριοτήτων μιας εταιρείας με την ταξινομία, αλλά και τα μελλοντοστραφή επιχειρηματικά σχέδιά της, καθώς και ότι τα πρότυπα διευκολύνουν τόσο τη χρηματοδότηση από την κεφαλαιαγορά όσο και την τραπεζική χρηματοδότηση. Η υποχρεωτική υποβολή εκθέσεων βάσει του κανονισμού για την ταξινομία θα ισχύει από τον Ιανουάριο του 2022 για τους στόχους μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, και από τον Ιανουάριο του 2023 για τους άλλους τέσσερις στόχους, όπως συμφωνήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στον κανονισμό για την ταξινομία της ΕΕ.

Η Επιτροπή θα διερευνήσει, μεταξύ άλλων με τη συμβολή της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση και της Ευρωπαϊκής Συμβουλευτικής Ομάδας για Θέματα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, κατάλληλες κατευθυντήριες γραμμές και επιλογές για τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες που καλύπτονται από τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων, οι οποίες προβλέπονται στον κανονισμό για την ταξινομία της ΕΕ, μπορούν να υποβάλουν ουσιαστικές εκθέσεις κατά το πρώτο έτος των οικείων υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων, λαμβανομένων υπόψη ορισμένων κενών στα δεδομένα.

VI. ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΩΝ

Η Επιτροπή ενσωματώνει σήμερα την αξιολόγηση των προτιμήσεων βιωσιμότητας των πελατών στις υφιστάμενες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις βάσει της οδηγίας για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II)[17] και της οδηγίας για τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων (IDD)[18], ως συμπλήρωμα της αξιολόγησης της καταλληλότητας. Οι ασφαλιστικοί και επενδυτικοί σύμβουλοι θα πρέπει να λαμβάνουν πληροφορίες όχι μόνο σχετικά με τις επενδυτικές γνώσεις και την πείρα του πελάτη, την ικανότητα να υφίσταται ζημίες και το επίπεδο ανοχής κινδύνου στο πλαίσιο της αξιολόγησης της καταλληλότητας, αλλά και σχετικά με τις προτιμήσεις τους ως προς τη βιωσιμότητα. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί ότι τα ζητήματα βιωσιμότητας λαμβάνονται υπόψη σε συστηματική βάση, όταν οι σύμβουλοι αξιολογούν το φάσμα των χρηματοπιστωτικών μέσων και προϊόντων που θα συστήσουν στους πελάτες.

Έτσι, θα δοθεί η δυνατότητα στους ιδιώτες επενδυτές να αποφασίζουν πού και πώς θα πρέπει να επενδύονται οι αποταμιεύσεις τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, όλοι θα έχουν την ευκαιρία να έχουν απτό θετικό αντίκτυπο στο κλίμα, το περιβάλλον και την κοινωνία, εάν το επιθυμούν. Η αλλαγή θα αυξήσει τη ζήτηση για χρηματοπιστωτικά μέσα και προϊόντα με βιώσιμες επενδυτικές στρατηγικές, καθώς και για εκείνα όπου λαμβάνεται υπόψη ο αρνητικός αντίκτυπος στη βιωσιμότητα.

Με την τροποποίηση των υφιστάμενων κανόνων σχετικά με τα καθήκοντα των θεματοφυλάκων στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τους τομείς της διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, της ασφάλισης, της αντασφάλισης και των επενδύσεων, η Επιτροπή αποσαφηνίζει τους ισχύοντες κανόνες ώστε να περιλαμβάνονται επίσης οι κίνδυνοι βιωσιμότητας, όπως ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, στην αξία των επενδύσεων.

VII. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η σχετική με το κλίμα κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινομίας της ΕΕ, η πρόταση οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες, που περιγράφονται στην παρούσα ανακοίνωση, καθώς και οι τροποποιήσεις σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις όσον αφορά τις προτιμήσεις βιωσιμότητας, τα καθήκοντα των θεματοφυλάκων και την παρακολούθηση των προϊόντων, αποτελούν σημαντικά βήματα για την εφαρμογή του υφιστάμενου σχεδίου δράσης για τη χρηματοδότηση της αειφόρου ανάπτυξης και την υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Αυτό το οικοσύστημα διευκόλυνσης της βιώσιμης χρηματοδότησης αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής για την επίτευξη αλλαγών και τη διασφάλιση δίκαιης μετάβασης για

[17] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2017/565 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2016, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις οργανωτικές απαιτήσεις και τους όρους λειτουργίας των επιχειρήσεων επενδύσεων, καθώς και τους ορισμούς που ισχύουν για τους σκοπούς της εν λόγω οδηγίας, ΕΕ L 87 της 31.3.2017, σ. 1.

[18] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2017/2359 της Επιτροπής, της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών και τους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας που εφαρμόζονται στη διανομή των βασιζόμενων σε ασφάλιση επενδυτικών προϊόντων, ΕΕ L 341 της 20.12.2017, σ. 8.

την εκπλήρωση των στόχων μας σχετικά με τη βιωσιμότητα. Τα ανωτέρω αποτελούν τα δομικά στοιχεία για την αύξηση της διαφάνειας και την παροχή εργαλείων στους επενδυτές για να εντοπίζουν βιώσιμες επενδυτικές ευκαιρίες. Θα επιτρέψουν την ανάπτυξη μιας σειράς μελλοντικών εργαλείων, όπως το οικολογικό σήμα της ΕΕ για τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα λιανικής και το πρότυπο πράσινων ομολόγων της ΕΕ.

Ο διάλογος, η συνεργασία και η ισχυρή εταιρική σχέση μεταξύ των αρχών, των επιχειρηματικών και χρηματοπιστωτικών φορέων, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και της ερευνητικής και πανεπιστημιακής κοινότητας, θα είναι ζωτικής σημασίας για την περαιτέρω ανάπτυξη της εργαλειοθήκης για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, μεταξύ άλλων μέσω της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση.

Η δυναμική αυξάνεται, καθώς πολλοί από τους διεθνείς εταίρους μας αυξάνουν τη φιλοδοξία τους και επιδιώκουν πιο βιώσιμες αναπτυξιακές οδούς, που ευθυγραμμίζονται με τη συμφωνία του Παρισιού και άλλους περιβαλλοντικούς στόχους. Η ζήτηση για βιώσιμα προϊόντα στις παγκόσμιες αγορές αυξάνεται επίσης, προσφέροντας περισσότερες ευκαιρίες για αειφόρες επενδύσεις. Η παγκόσμια σύγκλιση των προτύπων είναι απαραίτητη, προκειμένου να αποφευχθεί ο κατακερματισμός των αγορών και να διευκολυνθούν οι διασυνοριακές επενδύσεις, ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη των παγκόσμιων κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων. Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στην ανάληψη ηγετικού ρόλου στην ενίσχυση της παγκόσμιας συνεργασίας μέσω της Διεθνούς Πλατφόρμας για τη Βιώσιμη Χρηματοδότηση και άλλων διεθνών φόρουμ, όπως η G20 και η G7.

Η επικαιροποιημένη στρατηγική για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, η οποία πρόκειται να εγκριθεί από την Επιτροπή τον Ιούνιο του 2021, θα καθορίσει περαιτέρω τον τρόπο με τον οποίο η βιώσιμη χρηματοδότηση θα προωθήσει τη μετάβαση σε μια βιώσιμη και κλιματικά ουδέτερη οικονομία.